Nota ꝙ vnuſquiſqꝫ bonus agrico
la non libenter pmittit agrū ſuuꝫ
ſine ſemine et ſine fructu cū tpſ fu
erit ſeminandi Naꝫ ſeminat agꝝ
ſuum ſcꝫm qđ ager diſpoſitus ē et
aptus· qꝛ in vnam parteꝫ agri ſui
ſeminat triticū· in altera pte orde
um: in tercia auenaꝫ Vnde dauid
Seminauerunt agros· plantaue
rūt vineas· et fecerunt fructū na
tiuitatis ꝯ meſſis· Ita ſpiritualiť
xp̄s noluit agrū ſuum ꝯ ſanctam
eccleſiaꝫ pmittere ſine ſemine vir
tutum· Nam in vnam partē ſemi
nauit ſemen caritatis in aliam ſe
men pietatis· in aliā ſemen caſti
tatis in aliam ſemē miſericordie·
Vnde ait in euangelio Joh· Dixit
ihēſus diſcipulis ſuis Diſcite a me
qꝛ mitis ſuꝫ et humilis corde· Hoc
eſt preceptuꝫ meū vt diligatis in
uicem ſicut dilexi vos Sed dyabo
lus inimicus humani generis ſu
perſeminat ʒiʒaniaꝫ: videlicet inui
diam ꝯtra caritatem· ꝯtra caſtita
tem luxuriā· ꝯtra pietatem auari
tiam· ꝯtra humilitatē ſupbiā· Et
de hoc legitur euangelium Euāgel'
Simile eſt regnum celorum ꝯ p̄
ſens eccā homini ꝯ xp̄o: qui deus
ꝛ homo ē pro nobis incarnatus q̄
ſeminauit bonum ſemen id eſt vir
tutē in agro ſuo viꝫ eccleſia· Cum
aūt dormirent hoīes in ſomno pi
gricie: venit inimicus homo ꝯ dy
abolus ꝛ ſupſeminauit ʒiʒaniam
in medio tritici ꝯ virtutū· Cū aūt
creuiſſent herbe virtutuꝫ et fructū
facere debuerant elāsꝛ iuſtis tūc
apparuerunt ꝛ ʒiʒania id eſt mala
opera in ſancta eccleſia q̄ ꝛ ſtatim
ſurrexerūt heretici· raptores ꝛ ma
lefici in ſancta eccleſia· Accedentes
ſerui patriſfamilias idē angeli di
xerunt ei· Dn̄e: nonne bonū ſemen
ſeminaſti in agro tuo: vnde ergo
habet ʒiʒaniaꝫ idē vnde venit tan
ta malicia in tuam ſanctam eccle
ſiam: que iam eſt magna qualis
vnq̄ fuit ab inicio· Reſpondit do
minus dicens Inimicus hō hoc fe
cit id ē per inſpirationem dyabo
li· Serui vero dixerunt· Domine ſi
vis colligimus ea id eſt extirpe
mus omnes maleficos raptores
latrones· luxurioſos de tua ſācta
eccleſia· Et ait: non· Ne forte colli
gatis extirpando ʒiʒaniam id eſt
malos eradicetis· quia multi ſūt
peccatores quos volo fouere vſqꝫ
ad mortem: ſi vellent ꝯuerti· quia
nolo mortem peccatoris· Dimitti
te ergo creſcere id eſt viuere tam
bonos q̄ malos vſqꝫ ad meſſem
id eſt vſqꝫ ad diem iudicij Et tunc
dicam meſſoribus meis id eſt an
gelis· Colligite cum tuba iudicij
ad iudicium omnes malos et al
ligate faſciculos in congregatio
nem ad comburendum in igne e
terno· Triticum id eſt bonos con
gregate in horreum meum id eſt
in vitam eternam· et hoc eſt pre
ſens euangelium· ¶ Notandum
vero ꝙ per agrum ſignificari po
teſt quilibet homo in ſācta eccl'ia

et ſicut agricola quiſqꝫ facit circa
agꝛū ſuū vt frcm̄ faciat Jta q̄libet
homo circa corpus ⁊ coꝛ ſuū facē
dꝫ. Quatuoꝛ enī dꝫ facē. Primo
agricola arat ſuū agrum. ſecūdo
fimū appoīt. tercio irrigat. q̄rto
ſeminat. ¶ Primo dico ꝙ vnuſ
quiſqꝫ homo dꝫ coꝛ⁊ corpus ſuū
arare cū aratro ↄfeſſionis. Sicut
enī aratrum vertit agꝛꝫ q̄d infe
rius eſt ſuperius. Jta ↄfitens dꝫ
ꝟtere oīa que ſcit in corde ⁊ re
uelare exterius ſuo ↄfeſſori. ſicut
ferrum in aratro ſcindit agꝛū ita
ↄtricio pro peccatis dꝫ ſcindere
coꝛ peccatoris vt ait ꝓpheta iohel
Scindite corda vr̄a ⁊ nō veſtimē
ta veſtra ait dn̄s omnipotēs. Hu
ius legim⁹ figuram in geneſi. Qꝫ
patriarcha iacob venit in terraꝫ
orientalem et vidit aratores et
iuxta eos ī agro puteum qui fuit
obſtruct⁹ lapide magno et tres
greges accubabant iuxta eum et
amouebat iacob lapidem de pu
teo et venit pulchra puella dās
ſibi ydriam. dixitqꝫ ei. Bibe dn̄e
Et bibit de manu puelle. Jta ſpi
ritualiter ꝑ iacob nota peccatorē
qui ſupplantat per penitentiā oīa
vicia ⁊ venit in agrum penitencie
vt inueniat fontem miſericordie
ideſt xpriſtum qui ait in canticis
Ego ſū puteus aquarū viuentiū
Sed obſtructus erat iſte fons mi
ſericordie ꝑ lapidem peccatorum
quem amouet peccatoꝛ qn̄ pctā
confiteť et tunc venit puella pul
chra ideſt gracia diuina quaꝫ pe
tit peccatoꝛ dicens Da mihi bibē
de fonte miſericordie quē inueni ī
agro peniťcie. Et ait illa. Bibe do
mine de gracia diuina quantū vo
lueris. Et iuxta hunc fonteꝫ accu
babant peccatores penitētes ⁊ ꝑ
fecti. Ergo ꝑmo debem⁹ arare coꝛ
pus ⁊ coꝛ noſtrum ꝑ aratrum cō
feſſionis ⁊ ↄtritionis. et ſic inue
nimus fontem miſericordie Et ſic
patet primū. ¶ Secundo dico ꝙ
debem⁹ agrum noſtri corporis et
cordis impinguare ꝑ fimum idē
memoriam mortis vt fructum fa
ciat Vnde eccleſiaſtici Memorarē
nouiſſima tua ⁊ in eternū nō pec
cabis. Quid enī erit hō poſt moꝛ
tem. Certe fimus ⁊ cinis ⁊ fauilla
et lutum Vnde iob. Compat⁹ ſū
luto ⁊ fauille et cineri. Et iſta dꝫ
homo ſemꝑ habere in mente. vn̄
ait iheronim⁹. Facile contemnit
omnia qui ſe ſemꝑ cogitat mori
turum Vnde legiť in geſtis roma
noruꝫ. Qꝫ quidam magnus prin
ceps cogitans de morte pannum
vilem lineum in quo erat ſepeliē
dus erexit tanꝗ͂ vexillum ⁊ fecit
ante ſe ferri per omnes ciuitates
ſui regni ⁊ voce preconis clamari
Cum eſſem rex vndecim regnoꝝ
hoc ſolum habeo pro gloria mea
et ꝓ diuicijs afferā meaꝫ ad ter
ram pannū iſtum viliſſimū ⁊ ſic
pro memoria mortis multa bona
fecit Sic nos ſemꝑ debem⁹ cogita
re ꝙ mors nō tardat. Cogitet hō

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

de morte predeceſſorū noſtrorum
Vbi ſunt gigātes vbi ſūt fortes
vbi abſolon pulcherrimus · vbi
dauid audetiſſimus · vbi ſalomō
ſapiētiſſimꝰ · vbi ſampſon fortiſ
ſimus · Hij omnes tranſierūt et
in terrā reuerſi ſūt · Et ſic patet ſe
cundū · ¶ Tercio debemus agrū
cordis noſtri lacrimis irrigare q̄a
ager non portat fructum ſuum ſi
ne aqua · Vnde pſalmiſta · Aīa
mea ſicut terra ſine aqua Huius
legimꝰ figuraʒ in libro iudicū Oʒ
caleph in terra ꝓmiſſionis dedit
filiam ſuam cuidam viro ī matri
monium ⁊ dedit ei pro dote terrā
infructuoſaʒ ⁊ ſterilem q̄ iuit ad
patrem ſuum dicens · Pater mi
dediſti mihi pro dote terraʒ ſteri
lem da mihi agrum irriguū Qui
ex audiuit preces filie ſue et dedit
ei agrum irriguū inferius ⁊ ſupe
rius Inferius a fontibꝰ ⁊ ſuperiꝰ
a pluuijs · et facti ſunt diuites in
agris iſtis · Ita ſpūaliter Homo
habens cor abſq̧ lacrimis ꝓ pec
catis et durum corpus plenuʒ de
licijs vadat aīa ad xpiſtum in
ſecretum locum orans ⁊ dicat · O
dn̄e dediſti aīe mee agrum ſteri
lem · nullum vult facere fructū bo
norum operum nec vnq̄ emitte
re lacrimas ꝓ peccatis ⁊ tunc deꝰ
exaudiet illum et dabit ſibi irri
guam terram inferius id eſt graci
am in preſenti · et irriguā ſuperiꝰ
⁊ gloriam in futuro · Et ſic patet
tercium ¶ Quarto debet homo fa
cere vt bonus agricola · viʒ agruʒ
ſuum ſeminare de ſeminibꝰ bene
dictionū Vnde apoſtolus · Qui ſe
minat ī benedictionibꝰ de benedi
ctionibꝰ et metet · et qui ſeminat
de ſemine corporis videlicet delecta
tiones ⁊ deſideria corporis · metet
corruptionem · et ſi ſeminat parū
parum metet · Sed ſi ſeminat de
benedictionibꝰ virtutum · tūc ait
dn̄s ad eum ſicut legimꝰ in figurā
de patriarcha yſaac qui habuit
duos filios quibꝰ ipſe dedit bene
dictionem · ad primū ait videlicet
ad iacob · Ecce odor filij mei ſicut
odor agri pleni cui benedixit dn̄s
q̄ ſtat cū floribꝰ ornatꝰ · Ad ſecun
dum videlicet eſau ait · In rore ce
li et in pinguedine terre erit bene
dictio tua: Item pater celeſtis hʒ
duos filios quibꝰ benedicet ſcilicʒ
innocētes Ad illos ait · Ecce odor
filij mei id eſt fama ⁊ vita filij mei
ſicut agri pleni · Ad penitētes In
rore celi ⁊ ī pinguedine terre erit
benedictio tua ⁊ graciaʒ ſpiritus
ſancti dabo tibi in remiſſioneʒ ō
nium peccatoruʒ · ¶ Quinto debet
agrum cordis ſui metere id eſt fru
ctum inde colligē : quia qui arat
corpus ſuum videlicet ꝑ cōfeſſio
nem ⁊ paſcuat ꝑ mortis medita
tionem et irrigat ꝑ lacrimarum
effuſionem · ⁊ ſeminat per elemo
ſinarum largitionem : ille metet
poſt hanc vitam per premij recep
tionem: vt patet in euāgelio ma
thei · Simile eſt regnum celorum

theſauro abſcōdito i agro. Quis eſt iſte theſaurꝰ niſi vita eterna. Vbi eſt theſaurus electorū. Qui iſtum bene ꝯſiderat in agro huiꝰ corporis. vendit ōnia que habet et emit eā. Vnde gregoriꝰ Si bn̄ ꝯſideremꝰ que et quanta ſunt que nobis ꝓmittunt᷑ in celis. vileſcūt omnia que habentur in terris Et ſic patet ⁊c̄.

Dn̄ica in .lxx.
Sermo .xij.

Ite et vos in vineam meā et quod iuſtū fuerit dabo vobis math. xx. Sciendum ꝙ principalis ſancte trinitatis intentio erat qn̄ hominē creauit. ꝙ deberet eſſe ꝑticeps eterne glorie Sed ꝓpter pctm̄ ꝑmoꝝ parentū illam gratiā amiſimꝰ quā potuiſſemꝰ habuiſſe. et habē vitā eternā gratis. et hoc ſine omni laborē Et hꝰ recitat eccl'a hodie ꝙ adā et eua fuit repulſi de ꝑadiſo. Et ꝓpter hoc deponit᷑ in eccl'ia canticū leticie ſcꝫ all'a Te deū et Gloria in excelſis. Et introitus miſſe incipit Circūdederūt me gemitus mortis ⁊c̄. Et poſt illd̄ tempꝰ ꝙ adā fuit expulſus. nulli vult dare gratis vitam eternam. Et hoc ꝓpter tres cauſas Prima ꝓpter excellentiā que tanta eſt ſcd̄m apoſtolū ꝙ nec auris audiuit nec oculus vidit nec in cor hoīs aſcendit quanta ſint gaudia que preparauit deꝰ diligentibꝰ ſe. Secūda cauſa ꝓpt angelorū dignitatē. Angelis enī in celo nō dat gratis. ſed ipſi laudant deū et obediunt quādo mittunt᷑ ſcilicet ad homines Tercia cauſa ꝓpter gloriam hominum et honorem Nam maior eſt honor qui viribꝰ acquirit᷑ ꝙ̄ qui gratis datur. Vnde gregoriꝰ in quadā omelia. Ad magna premia peruenire nullus poteſt niſi ꝑ magnos labores Dicit᷑ ergo in ꝑabolis in themate Ite et vos in vineā meā Et remuneratio bonorum operū additur. Et quod iuſtū fuerit dabo vobis vt patet in euāgelio qd̄ poſtea ſequit᷑. Nota ꝙ ꝑ hanc vineam accipit᷑ eccleſia vel quelibꝫ fidelis anima. Et ſcd̄m hoc verba premiſſa ſunt verba dei exhortantis predicatores vt ſint ſolliciti de ſalute animarū. Et duo hic tangunt᷑. Primo deus hortat᷑ predicatores ad predicatōis exercitiū cū dicit. Ite in vineam meam idē circa ſalutem animarū laborate Secundo ſubiungit᷑ retributōis premium. Et quod iuſtum fuerit dabo vobis Primo dico ꝙ vinea plātatur in iuſtificatione idē anima Iheremie Ego plantaui te vineā electam hoc eſt vtiqꝫ in iuſtificatione Sed ꝙ̄ diu anima manet in peccatis tunc eſt quaſi terra deſerta et inculta. ꝓducens ſpinas et tribulos viciorum. Poſtꝙ̄ aūt per penitentiam ad deum ꝯuertitur. tunc ꝑ dei graciā in vineā plātat᷑

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf